

08.10.2020

לכבוד

רמ"ג אלי בין

פרופ' חזי לוי

מנכ"ל אגודת מד"א

מנכ"ל משרד הבריאות

בפקס: 03-6306046 ו-03-6300234

בפקס: 02-5655966

שלום רב,

הנדון: הנגשת אתר האינטרנט הרשמי של מד"א בשפה הערבית

הריני לפנות אליכם בדרישה להנגיש את אתר האינטרנט של מד"א בשפה הערבית, וזאת על רקע השירותים הניתנים על ידה עבור אוכלוסיית דוברי השפה הערבית בכל הקשור למגיפת הקורונה, והכל כדלקמן:

1. סעיף 3 לחוק מגן דוד אדום, התש"י – 1950 (להלן: "החוק"), מגדיר את מטרותיה ותפקידה הסטטוטורי של אגודת מגן דוד אדום (להלן: "מד"א"), והן, בין היתר, "לקיים לטובת כלל התושבים שירותי עזרה ראשונה" וכן "לקיים לטובת כלל התושבים שירות של אגירת דם, פלאסמה ומוצרי-לואי שלהם". חשיבותה של מד"א הינה עצומה וקריטית בימים כהרגלם והינה עוד יותר חשובה לאור המצב הבריאותי השורר במדינה בעקבות התפרצות נגיף הקורונה החדש, אשר מצריך תגבור בבדיקות אימות החולים, שנעשות גם על ידי מד"א וגם באמצעות קופות החולים השונות, העברות חולים ממקום לאחר ועוד. השירותים הניתנים על ידי מד"א בתקופה רגישה זו הינם שירותים חיוניים וחשובים מאוד, ודבר זה בא לידי ביטוי למעשה בביקוש הרב ובתגבור אשר נעשה על ידי מד"א בתקופה זו. מד"א נותנת את שירותיה באמצעים רבים, כפי שצוין לעיל, ובין היתר מעבירה מידע חיוני עבור הטיפול וההתמודדות עם נגיף הקורונה בקרב התושבים באמצעות האתר הרשמי שלה.

2. בהקשר זה, יצוין כי האתר הרשמי של מד"א, אשר מהווה אחד המקורות העיקריים להפצת מידע עבור האוכלוסייה במדינה, בין היתר בכל הנוגע לדרכי פניות לקבלת שירותי בריאות או מידע חיוני להתמודדות עם נגיף הקורונה, אינו קיים כלל בשפה הערבית. זאת על אף שהאזרחים הערבים מהווים כ- 20% מכלל האוכלוסייה.

3. בעקבות כך, נחשמת עבור האזרחים הערבים את הגישה לאתר האינטרנט הרשמי אשר לא רק מהווה פלטפורמה הסברתית למידע חיוני עבור האזרחים בדרכי ההתמודדות עם נגיף הקורונה, אלא גם מהווה פלטפורמה לעדכון חדשות ומיזמים, כגון מיזם "נאמני קורונה" אשר הושק בעקבות העלייה בגל התחלואה בנגיף הקורונה, ש"במסגרתו קוראים בארגון לציבור ללמוד את דרכי הפעולה של הנגיף וכיצד ניתן לגדוע את שרשרת ההדבקה בקרב משפחתם, חבריהם, מקום העבודה, הלימודים ועוד". לא זו אף זו, באמצעות אתר האינטרנט, בין היתר, ניתן ליצור קשר לקבלת עזרה ראשונה, זאת אפילו באמצעות

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

הוואטסאפ, והכל, יצויין בשנית, אינו קיים כלל בשפה הערבית. העובדה כי מידע כה חיוני עבור האזרחים אינו קיים בשפה הערבית, כאמור, חוסמת את הדרך עבור האזרחים הערבים להתמודד עם נגיף הקורונה בצורה המיטבית. בכך נפגעת זכותם לשוויון בבריאות של האוכלוסייה הערבית ונגרם להם נזק שיכול לעלות בחייהם.

4. בית המשפט העליון דן בעמד על מעמדה הרשמי של השפה הערבית במדינת ישראל ובכל הנוגע לשימוש בה במרחב הציבורי. כך למשל בעניין בג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל-אביב יפו**, נו(5) 393 (2002) (להלן: "**עניין עדאלה נ' עיריית ת"א-יפו**"), שם נידון נושא השפה הערבית בהקשר של הכיתוב על שילוט עירוני ברשויות מקומיות מעורבות. הנשיא ברק (כתוארו אז) קבע כי עקרון השוויון מחייב את הרשויות המקומיות בערים המעורבות להשתמש בשפה הערבית על מנת להנגיש מידע לתושביהן הערבים. הנשיא ברק נתן משקל למעמדו של המיעוט הערבי כמיעוט החי בישראל "מימים ימימה" תוך שהטעים כי השפה הערבית היא "שפה הקשורה למאפיינים תרבותיים, היסטוריים ודתיים של קבוצת המיעוט הערבית בישראל". השופט דורנר קיבלה את העתירה מכוח מעמדה הרשמי של השפה הערבית כפי שהיא מעוגנת בסימן 82 לדבר המלך במועצתו ולשונו. על כן, באם הנגשת מידע בשילוט חייב השימוש בשפה הערבית, מקל וחומר כשמדובר בזכות לבריאות.

5. יודגש כי, מד"א הוא תאגיד סטטוטורי אשר הוקם על פי חוק ואשר פעילותו מפוקחת ומבוקרת על ידי שר הבריאות מכוח סעיף 10 לחוק. בכך מוטלת עליו החובה לקיים את כללי המשפט המנהלי לרבות החובה לנהוג בשוויון ואיסור הפליה, בין היתר על רקע לאום. בהקשר זה, ניתן ללמוד על עקרון השוויון מלשון החוק, אשר קובע בסעיף 3 (ב), וכפי שכבר צויין דלעיל, כי "מטרות האגודה הן: לקיים לטובת **כלל התושבים** שירותי עזרה ראשונה" (ההדגשה אינה במקור).

6. עוד, כבר נקבע בפסיקה כי "קבלת שירותי בריאות חיוניים ברמה הבסיסית ביותר הנדרשים להגנת החיים והבריאות, היא נגזרת של הזכות לכבוד האדם, באשר הוא אדם, ושל הזכות החוקתית לחיים ולשלמות הגוף המעוגנות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו", וכי "הפליה בהספקת שירותי בריאות עלולה לעלות לכדי פגיעה חוקתית בזכות לשוויון" (בג"ץ 1105/06 **קו לעובד נ' שר הרווחה**, פסקה 59 לפסק דינה של השופטת ארבל ופסקאות 2-3 לפסק דינה של השופטת ברק ארז (פורסם בנבו, 2013)).

7. לכן מוטלת עליכם החובה להנגיש שירותי בריאות באופן שוויוני עבור כלל תושביה. הנה כי כן, אי הנגשת האתר הרשמי של מד"א בשפה הערבית לאוכלוסיית דוברי השפה, מהווה פגיעה והפרה בוטה לזכותם של דוברי השפה הערבית לשוויון, ואף מהווה זלזול בחייהם של כמעט 2 מיליון אזרחים הערבים במדינה.

על כן, הנכם נדרשים להנגיש את האתר הרשמי של מד"א בשפה הערבית בהקדם האפשרי.

בכבוד רב

איה חאגי' עודה, עורכת דין

העתק: הלשכה המשפטית של משרד הבריאות, **בפקס: 02-5655972**